

gennem hele hans Virksomhed; Bruun¹ identificerer den med den Teksttype, han senere anvendte i Antwerpen og Malmø, men dette er ikke rigtigt, Snittet og Størrelsen er vel ens, og flygtigt set synes Typerne identiske, men en nøjere Sammenligning viser afgørende Forskelligheder. Typen er ikke fundet anvendt nogetsteds udenfor de her nævnte 5 Tryk; den Bogtrykker, Poul Ræff, som i Danmark først overtog Chr. Pedersens Pariserinitialer, benytter sammen med dem en Type, som meget ligner den, men heller ikke disse Typers Identitet kan staa for en nærmere Prøvelse.

Spørgsmaalet bliver nu, hvem der har udført disse fem Tryk. Foruden Teksttypen og Chr. Pedersens Initialer og Træsnit er anvendt forskellige Dele af et fremmed Materiel, og ved dettes Hjælp kan Spørgsmaalet besvares. Af to Udhævningstyper er den ene anvendt i Chr. Pedersens Udgave af Ped. Laale, som er trykt af Ascensius 1515. Typen er imidlertid almindelig, og denne Overensstemmelse i sig selv ikke tilstrækkelig til at vise, at Bøgerne er trykt i Ascensius' Bogtrykkeri. Herfor turde imidlertid den yderligere Overensstemmelse være afgørende, at den af 4 Rammestykker sammensatte Ramme, som er anvendt paa Titelbladet af Jærtagnspostillen, er den samme, som findes i Saxo-Udgaven, der ligeledes er trykt af Ascensius i Aaret 1514, da flere Enkeltheder viser, at det er de samme Træstokke, der er anvendt i dem begge. At Rammen ikke har tilhørt Chr. Pedersen, ses deraf, at den er anvendt i Bøger, trykt af Ascensius, efter at Chr. Pedersen havde forladt Paris, saaledes i en Udgave af Livius, trykt 1516. Af Ascensius' Fortale til Saxo-Udgaven fremgaar, at han har været en personlig Ven af Chr. Pedersen, og Forholdet har da aabenbart været det, at denne, som allerede paa dette Tidspunkt har tænkt paa efter sin Hjemkomst til Danmark at grundlægge et Bogtrykkeri, i Paris har anskaffet forskellige Dele af Materiellet hertil og med det faaet de her omhandlede Bøger trykt i sin Vens Bogtrykkeri, saaledes at denne har hjulpet ham med de Dele, han manglede. Chr. Pedersen førte 1515 sit Materiel med til Danmark, men fik ikke Lejlighed til at benytte det der, og da hans Forhold paa Grund af hans Tilslutning til Christian II. var blevet usikre, har han, inden han 1526 drog i Landflygtighed, afhændet det til Poul Ræff. At han ikke havde mistet Interessen for Bogtrykkerkunsten eller opgivet sin tidligere Plan om selv at blive Ejer af et Bogtrykkeri, viste sig imidlertid, da han i Antwerpen genoptog sin længe afbrudte litterære Virksomhed.

¹ *Aarsberetninger og Meddelelser fra det store kgl. Bibliothek*, II (Kbh. 1875), S. 3.